

Forfatter: Bergsøe, Vilhelm

Titel: Udrag fra FRA DEN GAMLE FABRIK

Citation: Bergsøe, Vilhelm: "Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II", i Bergsøe, Vilhelm: *Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II*, 1905-, s. 13. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bergsøe02-shoot-idm140504746011568/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II

Administrator; selbst der liebe Herrgott kan nicht so stur en Ding machen.“

I samme Øjeblik stak Onkel Spaanerne til. Dinger gjorde det samme, og med en sugende Susen og Knitren trak den mægtige Højovn Flammerne til sig, og de første kulsorte Røgsøjler vældede ud af Skorstenens fire Glughuller. Onkel steg rolig op igen, klappede Dinger paa Skulderen og sagde: „Mein guter Dinger! Wenn der liebe Gott sich die Mühe genommen hat, solch einen Dinger zu machen, wie Sie, da wird er wohl leichter so ein Ding machen können, wie da im Ofen steht.“

Det var den eneste Gang, at jeg har hørt Onkel tale Tysk, uagtet en Del af Besætningen var fra Schwaben og Sachsen. Jeg véd ikke, hvoraf det kom; men disse Ord, udtalte i et fremmed Tunge-maal, gjorde paa mig en forunderlig Virkning; thi i min barnlige Fantasi spillede, foruden Onkel, Ovnens en Hovedrolle. Naar de mærkede Luer i Vinternatten lyste over Sneen, naar Ilden buldrede og bragede, naar Dinger med Maske for Ansigtet trak de gloende Prøver ud med lange Glødehager, medens man gennem de smaa Glughuller kunde se Flammerne dirre og spille derinde ligesom Ild-aander — da forekom Ovnens mig en sælsom dæ-monisk Verden, og aldrig har jeg set Malerier af Daniel og de hellige Mænd, uden at min Tanke førtes til den gamle Porcelænsovn.

Da vor Husjomfru den Aften skænkede Te, var Onkel særdeles ordknap. Han gik op og ned ad Gulvet med Hænderne paa Ryggen og læste ikke engang Berlingeren, som han ellers plejede. Klokkeren ti gik han ned for at trække Prøver. Jeg fik mod Sædvane Ordre til at blive oppe. Da han kom tilbage, saa han endnu mere alvorlig ud og gik et Par Gange op og ned i Stuen; derpaa standsede han foran mig og sagde:

„Kan du dine Lektier?“

„Ja, Onkel!“

„Saa er det bedst, du gaar i Seng, Viggo.“

Jeg vilde gerne blive lidt oppe endnu, og som et svagt Tilløb til en Samtale spurgte jeg: „Hvorledes gaar det med Vasen, Onkel?“

Han saa' paa mig med en alvorlig Mine og sagde:

„Ved du, hvorledes det gik i Rusland?“

„Nej, Onkel.“

„Saa skal jeg fortælle dig det. — Der var en Kejserinde, som hed Katharina den Anden, og som havde faaet den første Porcelænsfabrik anlagt. Hun ønskede at faa en Vase, endnu større end den, vi brænder i Aften, og denne Vase skulde have en blodrød Grund, hvorpaa Guldet skulde lægges. Denne rubinrøde Farve er det meget vanskeligt at fremstille ren, og de første to Vasen fik derfor Pletter i Ovnens. Kejserinden, der var bleven utaalmodig over den lange Tid, det varede, sendte da et Bud til Bestyreren og lod ham sige, at hvis Vasen ikke blev færdig om tre Uger, skulde han miste sit Embede og paa en Slæde sendes til Sibirien. Ligesom Bestyreren fik dette Brev, stod han ved Ovnens og lod den tredje Vase sætte ind. Han kunde netop opfylde Kejserindens Begæring, hvis Vasen lykkedes i denne Brand, ellers maatte han skilles fra Kone og Børn, fra Embede og Bestilling for at arbejde i Bjergværkerne. Tanken herom gjorde ham saa fortvivlet, at han den hele Nat vandrede op og ned ved Ovnens uden at faa Hvile. Folkene trak Prøver, men hver Gang de trak, var de slettere og slettere. Da kom Morgenens. Ovnens blev aabnet, og der stod Vasen, saa klar og skær, saa ren i Farven, som var den malet med Blod. Men Bestyreren var borte — Ingen kunde finde ham. Først da man rensede Asken ud til næste Brand, fandt man en lille sammensmeltet Metalklump og nogle forbrændte Ben